

**แนวทางการแก้ปัญหาด้านการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน
ตำบลดอยงาม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย**
**Guidelines for Accountancy Problems Solving of Community Product
Entrepreneurs Doi Ngam Subdistrict, Phan District, Chiang Rai Province**

อรวรรณ เชื้อเมืองพาน¹ วรธนรัตน์ ไชยวงศ์²
Orawon Chuamaungphan, Wattanarat Chaiwong

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดทำบัญชี แนวทางในการแก้ปัญหาและการหารูปแบบการจัดทำบัญชีที่เหมาะสมแก่ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลดอยงาม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน ด.ดอยงาม อ.พาน จ.เชียงรายจำนวน 170 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ใช้ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนและเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการศึกษาพบว่า ประเด็นสภาพปัญหา ของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชีอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$) เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอ่านงบการเงินไม่เป็น ($\bar{X} = 4.98$) รองลงมาคือ การขาดความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชี ($\bar{X} = 4.95$) แนวทางการแก้ปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชีอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชี ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมาคือ การออกแบบและพัฒนาระบบบัญชีอย่างง่ายให้สอดคล้องกับความต้องการ ($\bar{X} = 4.74$) จากนั้นผู้วิจัยได้ออกแบบคู่มือการบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างง่ายและเหมาะสมเพื่อสะดวกสำหรับผู้ประกอบการทั้งที่มีความรู้และไม่มีความรู้ด้านบัญชีก็สามารถจัดทำได้อย่างถูกต้องและสามารถทราบผลการดำเนินงานในการประกอบอาชีพได้

คำสำคัญ (Keywords) : แนวทาง; การแก้ปัญหา; การจัดทำบัญชี

Received: 2022-02-11 Revised: 2022-03-12 Accepted: 2022-03-14

¹ สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย School of Accounting, Chiang Rai Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: jerry_bugs@hotmail.com

² คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา Faculty of Business Administration and Liberal Arts Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Rai

Abstract

This research aimed to analyze problems in accountancy, guidelines for solving problems, and find out a suitable accounting model for community product entrepreneurs in Doi Ngam subdistrict, Phan district, Chiang Rai province. The sample consisted of 170 community product entrepreneurs in Doi Ngam subdistrict, Phan district, Chiang Rai province, by purposive sampling. The instrument used for collecting data was questionnaire. The data was statistically analyzed in term of descriptive statistics; frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results of this study were found that the problem of community product entrepreneurs about accounting system aspect was at the highest level ($\bar{X}=4.59$). According to the statistical data results in each aspect showed that the most perceived point is inability to read financial statements with the mean score of ($\bar{X}=4.98$), followed by a lack of knowledge and understanding of accounting system with the mean score of ($\bar{X}=4.95$). The guidelines for solving problem of community product entrepreneurs about accounting system was at the highest level ($\bar{X}=4.39$). When considering in each aspect was found that the highest average mean score is the training in accounting ($\bar{X}=4.86$) and the design and development of a simple accounting system in accordance with the need ($\bar{X}=4.74$) respectively. In addition, the researcher has designed a simple and appropriate income and expenses account manual recording for entrepreneurs who have and do not have knowledge in accountancy. Thus, it's convenience for entrepreneurs to account correctly and know the results of operation in the career

Keywords: Guidelines; Problem Solving; Accountancy

บทนำ (Introduction)

แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยการส่งเสริมรายได้ให้แก่คนในชุมชน การส่งเสริมการมีรายได้นอกเหนือจากการทำอาชีพหลัก ถือเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาคาใจของประชาชนและเป็นแนวทางที่สร้างเศรษฐกิจ สังคม และชุมชนให้มีความยั่งยืน เพราะเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักใช้ทรัพยากรท้องถิ่นที่มีอยู่สู่การพัฒนา แปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน ทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อเป็น

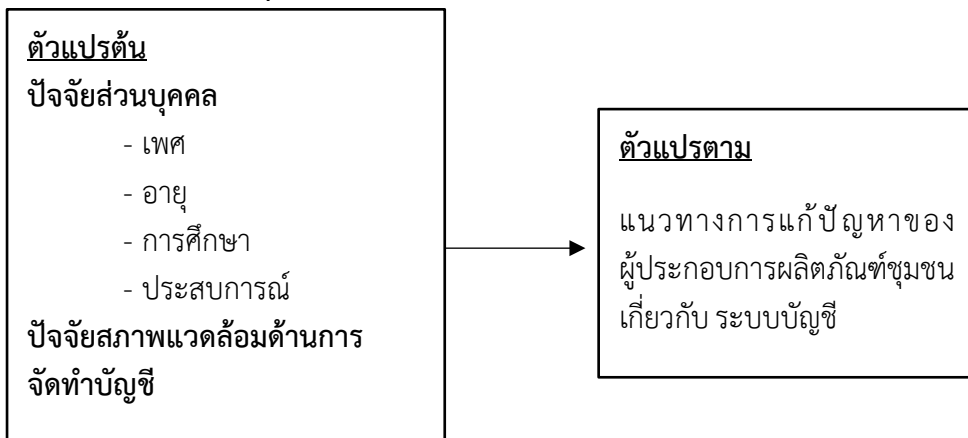
ฐานรองรับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน (จันทนา พงศ์สิทธิกาญญา, 2558)

ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้รับการรณรงค์ส่งเสริมเป็นจำนวนมาก ทั้งที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ปัญหาในการประกอบธุรกิจประกอบด้วยปัจจัยหลายๆ ประการ ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านเงินทุนหมุนเวียน ด้านแรงงาน ด้านเทคโนโลยีและด้านบัญชี โดยเฉพาะปัญหา ทางด้านบัญชี ที่ยังคงมีการจัดทำบัญชีที่ไม่เป็นระบบระเบียบ ถูกต้องและต่อเนื่อง จึงไม่สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลขที่ได้มาใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจได้ เนื่องจากเมื่อกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐแล้ว สามารถดำเนินงานไปได้ แต่ขาดการวางแผนและขาดการรายงานผลการดำเนินงาน เนื่องมาจากการขาดการตระหนักหรือการไม่ให้ความสำคัญของการจัดทำบัญชี เพื่อใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจรวมไปถึงการกำหนดกลยุทธ์ทางธุรกิจเพื่อการได้เปรียบในการแข่งขันแล้ว จึงทำให้เมื่อเงินทุนหมดลงมักจะเลิกดำเนินงานในที่สุด (ขวัญชน ห่านนิมิตกุลชัย, 2556)

สภาพปัจจุบันในการจัดทำบัญชีของผลิตภัณฑ์ชุมชนยังคงอยู่ในรูปแบบการจดบันทึกอย่างง่าย โดยตัวแทนสมาชิกที่ได้รับความไว้วางใจภายในกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชน ส่วนใหญ่คือ การไม่มีการจัดทำบัญชีสินค้าคงเหลือ การสูญหายของเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ขาดผู้ที่มีความรู้ในการจัดทำบัญชี (ชมภูษ หน่นาค, 2562)

ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการแก้ปัญหาความยุ่งยากในการจัดทำบัญชีให้กับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขได้อย่างแท้จริง จึงได้จัดทำงานวิจัยเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาด้านการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลอยางาม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ทั้งผู้ประกอบการและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนการดำเนินงานและการใช้ข้อมูลทางการบัญชีที่สะท้อนถึงผลการดำเนินงาน การสร้างกลยุทธ์ การวางแผนการดำเนินงานนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็นต่อไป

กรอบแนวคิด (Conceptual Framework)

รูปภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลดอยงาม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาเรื่องการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลดอยงาม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อหารูปแบบการจัดทำบัญชีที่เหมาะสมแก่ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลดอยงาม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

กลุ่มเป้าหมาย

ประชากร คือ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลดอยงาม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย จำนวน 293 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลดอยงาม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย จำนวน 170 คน

โดยวิธีการเลือกตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้การคำนวณสูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamana, 1973) ดังนี้

	n	=	$\frac{N}{1+Ne^2}$
โดยที่	N	=	จำนวนประชากร
	e	=	ค่าความคลาดเคลื่อน
	n	=	จำนวนตัวอย่าง
แทนค่าในสูตรได้เท่ากับ	N	=	293
	e	=	0.05
	n	=	$\frac{293}{1+293 \times 0.05^2}$
	n	=	170

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 170 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ได้ผ่านการพิจารณา ให้คะแนน และให้ความเห็น จากผู้เชี่ยวชาญ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดทำบัญชี เพื่อพิจารณาและให้ความเห็นด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจน ความถูกต้อง ความเหมาะสม และสำนวนภาษา จำนวน 3 ท่าน นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม แต่ละข้อกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of congruence : IOC)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับ ระบบบัญชี

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านระบบบัญชี

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 2 และที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชีและแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชี วิเคราะห์โดยแบบสอบถามตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert scale) โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งเกณฑ์ความคิดเห็นเป็น 5 ระดับคำนวณจากสูตร การหาอันตรภาคชั้น (สุวิมล ติรภานันท์, 2546)

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ได้เกณฑ์การแบ่งกลุ่มความคิดเห็น ในการแปลคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.20 - 5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.40 - 4.19	หมายถึง ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.60 - 3.39	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.80 - 2.59	หมายถึง ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.79	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถแบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ตอนตามแบบสอบถามได้ดังนี้
การวิเคราะห์ตอนที่ 1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	29	17
หญิง	141	83

รวม	170	100
-----	-----	-----

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 83 และเป็นเพศชาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 17 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามช่วงอายุ

ตามช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	5	3
25-30 ปี	17	10
35-40 ปี	34	20
45-50 ปี	75	44
60 ปีขึ้นไป	39	23
รวม	170	100

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นตามช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ตามช่วงอายุ 25-30 ปีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ตามช่วงอายุ 35-40 ปีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามช่วงอายุ 45-50 ปีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 44 และตามช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 23 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	22	13
ประถมศึกษา	49	29
มัธยมศึกษาตอนต้น	54	32
มัธยมศึกษาตอนปลาย	28	16
อื่นๆ เช่น ปวส อนุปริญญา ปริญญาตรี เป็นต้น	17	10
รวม	170	100

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13 ปฐมศึกษาจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 29 มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 32 มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 16 และอื่นๆ เช่น ปวส อนุปริญา ปริญญาตรี เป็นต้น จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ประสพการณ์การเป็นผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน

กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	30	18
มากกว่า 5 ปี - 10 ปี	64	38
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	76	44
รวม	170	100

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประสพการณ์การเป็นผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนส่วนใหญ่มีประสพการณ์ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 44 มากกว่า 5 ปี - 10 ปี จำนวน 64 คนคิดเป็นร้อยละ 38 ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 18

การวิเคราะห์ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชี

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประเด็นสภาพปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชี

ประเด็นสภาพปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชี	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	แปลผล
		มาตรฐาน	
1. การขาดความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชี	4.95	0.91	ระดับมากที่สุด
2. การขาดความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี	4.86	0.35	ระดับมากที่สุด
3. การปกปิดข้อเท็จจริงเรื่องการเงินและบัญชี	4.26	0.91	ระดับมากที่สุด

4. การไม่เห็นความสำคัญของระบบบัญชี	4.09	0.28	ระดับมาก
5. มีความยุ่งยากและซับซ้อนเกินไป	4.54	1.08	ระดับมากที่สุด
6. การขาดหลักฐานและเอกสารการลงบัญชี	4.54	0.96	ระดับมากที่สุด
7. การอ่านงบการเงินไม่เป็น	4.98	0.15	ระดับมากที่สุด
8. การขาดที่ปรึกษาทางด้านการจัดทำบัญชี	4.77	0.65	ระดับมากที่สุด
9. การขาดการส่งเสริมและรณรงค์จาก ภาครัฐบาล	3.95	1.28	ระดับมาก
10. ขาดการติดตามและประเมินผลอย่าง จริงจังและสม่ำเสมอ	4.92	0.27	ระดับมากที่สุด
รวม	4.59	0.69	ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามประเด็นสภาพปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$) เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอ่านงบการเงินไม่เป็น ($\bar{X} = 4.98$) รองลงมาคือ การขาดความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชี ($\bar{X} = 4.95$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การขาดการส่งเสริมและรณรงค์จากภาครัฐบาล ($\bar{X} = 3.95$)

การวิเคราะห์ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชี

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประเด็นแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชี

ประเด็นแนวทางการแก้ปัญหาของ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบ บัญชี	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชี	4.86	0.35	ระดับมากที่สุด

2. การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ	4.66	0.56	ระดับมากที่สุด
3. การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและ เสนอแนะข้อดีและประโยชน์จากการจัดทำบัญชี	4.43	0.72	ระดับมากที่สุด
4. การออกแบบและพัฒนาระบบบัญชีอย่างง่ายให้สอดคล้องกับความต้องการ	4.74	0.52	ระดับมากที่สุด
5. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต	4.31	0.87	ระดับมากที่สุด
6. การจัดเตรียมเอกสารการจัดทำบัญชี	4.03	1.18	ระดับมาก
7. การให้ความรู้ด้านการวิเคราะห์งบการเงิน	3.42	1.45	ระดับมากที่สุด
8. การให้รางวัลหรือแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอ	4.65	0.51	ระดับมากที่สุด
9. การมีพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาด้านการจัดทำบัญชี	4.12	1.17	ระดับมากที่สุด
10. ควรมีการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระยะๆ	4.64	0.63	ระดับมากที่สุด
รวม	4.39	0.80	ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามประเด็นแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับระบบบัญชี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อ พิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชี ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมาคือ การออกแบบและพัฒนาระบบบัญชีอย่างง่ายให้สอดคล้องกับความต้องการ ($\bar{X} = 4.74$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การให้ความรู้ด้านการวิเคราะห์งบการเงิน ($\bar{X} = 3.42$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1.สภาพปัญหาของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนส่วนใหญ่ คือการอ่านงบการเงินไม่เป็น รองลงมาคือ การขาดความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชี รวมไปถึงปัจจัยอื่นๆด้วย เช่น การขาดความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี การไม่เห็นความสำคัญของระบบบัญชี ระบบบัญชีที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนเกินไป การขาดความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี การปกปิดข้อเท็จจริงเรื่องการเงินและ

บัญชี การขาดหลักฐานและเอกสารการลงบัญชี การขาดที่ปรึกษาทางด้านการจัดทำบัญชี การขาดการส่งเสริมและแรงจูงใจจากภาครัฐบาลรวมไปถึงการขาดการติดตามและประเมินผลอย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ชมภูษ หุ่นาค (2562) ปัญหาด้านการจัดทำบัญชีคือการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีและความยุ่งยากซับซ้อนของระบบบัญชี

2.แนวทางการแก้ปัญหาเรื่องระบบบัญชีของกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนมากที่สุดคือการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชี รองลงมาคือการออกแบบและพัฒนากระบบบัญชีอย่างง่ายให้สอดคล้องกับความต้องการและแนวทางการแก้ปัญหาอย่างอื่นด้วยเช่นกัน คือ การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและ เสนอแนะข้อดีและประโยชน์จากการจัดทำบัญชี การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต การจัดเตรียมเอกสารการจัดทำบัญชี การให้ความรู้ด้านการวิเคราะห์งบการเงิน การให้รางวัลหรือแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอ การมีพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาด้านการจัดทำบัญชี ตลอดจน ควรมีการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระยะๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ชมภูษ หุ่นาค (2562) ที่พบว่าแนวทางพัฒนาในการจัดทำบัญชีคือการให้ความรู้เรื่องการวางระบบบัญชีและการเงิน การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบทางด้านบัญชีการเงิน จัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์จากการใช้ข้อมูลทางการเงินที่มีความถูกต้อง เชื่อได้ ใช้ในการวางแผนในการบริหารงานก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชนได้อย่างยั่งยืนได้ สอดคล้องกับ ไพโรจน์ พรเจริญ (2563) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดทำบัญชี ของวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับรางวัลหรือผลการประเมินวิสาหกิจชุมชนดีเด่นเพื่อนำมาเป็นข้อมูลและต้นแบบที่ดีในการ จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ ต่อไปให้มีความเหมาะสมและยั่งยืน

3.ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยจาก ขวัญชน ห่านนิมิตกุลชัย (2556) และชมภูษ หุ่นาค (2562) เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหากการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน จากงานวิจัยดังกล่าวพบว่า ระบบบัญชีต้องไม่มีความยุ่งยากและซับซ้อนจนเกินไปควรเป็นรูปแบบที่สามารถเข้าใจและจดบันทึกอย่างง่ายได้และสามารถทราบผลการดำเนินงานได้ ส่วนอรรวรรณ เชื้อเมืองพาน (2560) กล่าวว่ากำหนดตัวเลขเป็นรหัสบัญชีเพื่อให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้าใจได้ในทิศทางเดียวกันและผู้วิจัยได้ออกแบบเป็นคู่มือในการจัดทำบัญชีของผลิตภัณฑ์ชุมชนได้ดังนี้

คู่มือการจัดทำบัญชีอย่างง่ายและเหมาะสมเพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานของผลิตภัณฑ์ชุมชน

รหัสบัญชี คือการแสดง การจำแนกของบัญชีใน ออกเป็นแต่ละหมวดหมู่ โดยมักจะนิยมใช้เป็น ตัวเลขหรือตัวอักษรก็ได้ การจำแนกของบัญชีจะขึ้นอยู่กับลักษณะและประเภทของธุรกิจ ความซับซ้อนของรายการค้า ซึ่งสามารถปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม หรือ ลดรายการได้ตามความเหมาะสม เพื่อสะดวกในการ บันทึกบัญชี และไม่ให้เกิดการสับสนในระบบบัญชี โดยเฉพาะถ้าหาก

[illegible]

รวม									

บัญชีรายรับและรายจ่าย

ผลิตภัณฑ์ ข้าวหอมนิล

ระหว่างวันที่ xx ถึงวันที่ xx เดือน.....ปี 25xx

รายรับ:

401 รายได้จากการขายข้าวหอมนิล xx

402 รายได้อื่น xx

รวมรายรับ xx

หัก รายจ่าย :

501 ซื้อมะล็ดพันธุ์ xx

502 ปุ๋ย xx

503 ค่าแรงงาน xx

504 xx

505 xx

รวมรายจ่าย (xx)

รายรับสูง (ต่ำ) กว่ารายจ่าย xx

บวก สิ้นค้า/วัตถุดิบ/วัสดุคงเหลือต้นงวด xx

หัก สิ้นค้า/วัตถุดิบ/วัสดุคงเหลือปลายงวด (xx)

กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน xx

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการประยุกต์ใช้คู่มือการจัดทำบัญชีอย่างง่ายและเหมาะสมเพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานของผลิตภัณฑ์ชุมชน ในกลุ่มอื่นๆ หรือในพื้นที่อื่นต่อไป
2. ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้คู่มือการจัดทำบัญชีอย่างง่ายและเหมาะสมเพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานของผลิตภัณฑ์ชุมชน
3. ภาครัฐควรให้การสนับสนุนการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ถูกต้องแก่ ผู้จัดทำบัญชี โดยผู้เชี่ยวชาญ และควรมีการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความรู้แก่ผู้จัดทำบัญชีและส่งเสริมให้ วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนารูปแบบการจัดทำบัญชีให้เต็มรูปแบบที่สะท้อนถึงฐานะการเงินอย่างถูกต้องและเหมาะสมหรือพัฒนาประยุกต์ใช้กับวิสาหกิจชุมชนต่อไป
2. การมีพี่เลี้ยงคอยกำกับดูแลรวมไปถึงการเป็นที่ปรึกษาด้านการจัดทำบัญชีและการให้ความสำคัญของระบบบัญชีมากขึ้น
3. การปลูกจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรมทางการบัญชี ความซื่อสัตย์ สุจริตต่อการประกอบอาชีพ

เอกสารอ้างอิง (References)

- ขวัญชนก ห่านนิมิตกุลชัย. (2556). แนวปฏิบัติและปัญหาในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดสกลนคร. สกลนคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติจังหวัด สกลนคร.
- จันทนา พงศ์สิทธิกาญจนา. (2558). แนวทางการจัดการที่มีคุณภาพ ของวิสาหกิจชุมชน เพื่อการบรรลุยุทธศาสตร์ด้านการอยู่ดีมีสุข ในจังหวัดนครปฐม. *Veridian E-Journal, Slipakorn University*. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 8(2), 2039-2053.
- ชมภูณัฐ หุ่นาค, สมพร เพื่องจันทร์, และปภาวดี มนตรีวัต. (2562) แนวทางการพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมหาสวัสดิ์ ตำบลศาลายา อำเภอยะรัง จ.ปัตตานี. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 9(1), 85-97.
- ไพโรจน์ พรเจริญ. (2563). การจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร ในจังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*. 22(2), 10-18.

- สุวิมล ติรกานันท์. (2546). *การใช้สถิติการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรวรรณ เชื้อเมืองพาน. (2560). *การบัญชีภาคปฏิบัติ*. เชียงราย: สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rdEd. New York: Harper and Row Publications.

